

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи**

05-08-160М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання самостійної роботи
з навчальної дисципліни
«Управління проєктами в туризмі»
за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою з якості
ННІАЗ.
Протокол № 3 від 09.10.2024 р.

Рівне – 2024

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Управління проектами в туризмі» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Коротун О. П., Конарівська О. Б., Яковишина М. С. – Рівне : НУВГП, 2024 – 25 с.

Укладачі: О.П. Коротун, к.е.н., доцент кафедри маркетингу, О. Б. Конарівська, к.е.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи; М. С. Яковишина, старший викладач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.

Відповідальний за випуск – С. І. Коротун, канд. геогр. наук, доцент, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.

Керівник групи забезпечення спеціальності
242 «Туризм і рекреація»

О.П. Коротун

Зміст

Вступ	3
Тема 1. Теоретичні засади управління проектами туристичного підприємства	4
Тема 2. Інвестування капіталу в проекти туристичного підприємства	6
Тема 3. Аналіз та планування проектів туристичного підприємства	8
Тема 4. Специфіка управління проектами в туризмі	108
Тема 5. Формування стратегії управління проектами підприємства	124
Тема 6. Управління фінансовим забезпеченням реалізації проектів туристичного підприємства	15
Тема 8. Особливості управління інноваційними проектами туристичного підприємства	17
Тема 9. Управління фінансовими проектами підприємства	19
Тема 10. Управління ризиками проекту туристичного підприємства	21
Рекомендована література	23

© О.П. Коротун,
О. Б. Конарівська,
М. С. Яковишина, 2024
© НУВГП, 2024

Вступ

Метою дисципліни «Управління проектами в туризмі» є ознайомлення студентів з основними методами управління проектами. На лабораторних заняттях студенти навчатися працювати в команді та зможуть здійснювати управління проектами малого та середнього бізнесу після успішного завершення курсу.

Предметом вивчення дисципліни «Управління проектами в туризмі» є економічні, організаційно-правові та управлінські аспекти розробки нових проектів суб'єктів туристичної та рекреаційної діяльності. Дисципліна вивчає форми, методи, інструменти та механізм управління розробкою проектів з метою забезпечення ефективного розвитку вітчизняних туристичних та рекреаційних підприємств.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Управління проектами в туризмі» є:

- ознайомлення з економічною сутністю та видами проектів туристичного підприємства;
- ознайомлення із сучасним методичним інструментарієм оцінки ефективності проектів;
- інвестування капіталу в проекти підприємства туристичної та рекреаційної сфери;
- ознайомлення й оцінка ризиків проектів в сфері туризму та рекреації.

У результаті вивчення дисципліни «Управління проектами в туризмі» студент повинен **знати**:

- економічні основи управління проектами в туризмі та рекреації;
- сутність та особливості управління проектами в туризмі;
- механізм інвестування капіталу в проекти на туристичних та рекреаційних підприємствах.

вміти:

- вміти проводити оцінку проектів в туризмі;
- вміти оцінювати ризики проектів в туризмі;
- застосовувати відповідний інструментарій управління проектами в діяльності підприємств сфери туризму та рекреації;
- визначати результативність розробленої стратегії управління проектами підприємства та визначати її основні параметри.

мати компетентності:

- здатність управління проектами для досягнення цілей господарської діяльності підприємств туристичної індустрії;
- уміння застосовувати методи та інструменти управління проектами;
- уміння виконувати основні функції управління проектами в туризмі.

Самостійна робота №1

Теоретичні засади управління проектами туристичного підприємства

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення-презентацію на одну з тем для самостійного вивчення:

1. Інтегрований підхід до управління проектом.
2. Моделі життєвого циклу високотехнологічних проєктів.
3. Управління мультипроєктами.
4. Проєкти економічного та соціального розвитку України, які підтримуються міжнародними фінансовими організаціями.
5. Роль професійних організацій фахівців у розвитку управління проєктами.
6. Особливості управління міжнародними проєктами.

2. Перевірити свої знання, виконуючи тестові завдання:

1. Проєкт – це:

- а) план довгострокових фінансових вкладень;
- б) програма дій використання фінансових ресурсів ;
- в) завдання з певними вихідними даними й плановими результатами (цілями), що зумовлюють спосіб його розв'язання;
- г) задум (завдання, проблема) та необхідні засоби його реалізації з метою досягнення бажаного економічного, технічного, технологічного чи організаційного результату.

2. До головних ознак проєкту не належать:

- а) зміна стану для досягнення мети проєкту;
- б) обмеженість ресурсів;
- в) складність;
- г) неповторність.

3. Визначення мети проєкту не передбачає:

- а) визначення результатів діяльності на певний строк;
- б) кількісної оцінки проєкту;
- в) доведення, що результати мають бути досягнуті
- г) визначення умов, за яких результати проєкту можуть бути досягнуті.

4. Окремі конкретні проєкти чітко визначеної орієнтації та масштабу, що припускають певні спрощення проєктування та реалізації, формування команди проєкту тощо, називаються:

- а) монопроєкти (або прості);
- б) мультипроєкти;
- в) мегапроєкти;

г) усі відповіді вірні.

5. Управління проектом - це:

а) мистецтво координувати людські й матеріальні ресурси протягом життєвого циклу проекту;

б) сукупність заходів, спрямованих на реалізацію проекту з метою отримання прибутку;

в) процес управління командою, ресурсами проекту за допомогою спеціальних методів та прийомів з метою успішного здійснення поставленої мети.

г) усі відповіді вірні.

6. До стадій життєвого циклу управління проектом не належать:

а) зародження;

б) зростання;

в) зрілість;

г) оцінка проекту.

7. На стадії зародження проекту здійснюється:

а) планування та контроль;

б) управління ризиком;

в) управління організаційною структурою;

г) проектний аналіз за аспектами.

8. Система управління проектами, за якої менеджер проекту не несе ніякої фінансової відповідальності за прийняття рішення, відповідає за координацію і управління розробкою та реалізацією проекту, у контрактні відносини з іншими учасниками проекту не вступає, називається:

а) простою;

б) розширеною;

в) складною;

г) замкненою.

9. Основними критеріями прийняття проекту є:

а) технічна та технологічна можливість його реалізації;

б) довгострокова життєздатність;

в) економічна ефективність;

г) всі відповіді вірні.

10. Функція, яка забезпечує фінансовий контроль завдяки накопиченню, аналізу та складанню звіту по витратах проекту, називається:

а) управління якістю;

б) управління часом;

в) управління контрактом та забезпеченням проекту;

г) управління вартістю.

Література: [3, 7, 10].

Самостійна робота №2

Інвестування капіталу в проекти туристичного підприємства

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення-презентацію на одну з тем для самостійного вивчення:

1. Проведіть характеристику етапу обґрунтування ефективності проекту, як передпроектне дослідження.
2. Проведіть характеристику етапу обґрунтування ефективності проекту, як додаткове дослідження проекту.
3. Розкрийте зміст основних етапів техніко-економічного аналізу.
4. Розкрийте зміст основних етапів фінансового аналізу.
5. Розкрийте зміст основних етапів загальноекономічного аналізу.
6. Методи оцінки ефективності інвестицій.

2. Перевірити свої знання, виконуючи тестові завдання:

1. Основними критеріями прийняття проекту є:
  - а) технічна та технологічна можливість його реалізації;
  - б) довгострокова життєздатність;
  - в) економічна ефективність;
  - г) усі відповіді вірні.
2. Аналіз можливості реалізації проекту не передбачає відповіді на запитання про:
  - а) технічну узгодженість проекту;
  - б) відповідність звичаям і традиціям;
  - в) політичну ситуацію;
  - г) обмінний курс валют.
3. При проведенні технічного аналізу не передбачається:
  - а) оцінка компонентів проекту;
  - б) аналіз розташування проекту;
  - в) розгляд процедур укладання контрактів;
  - г) строки і фази виконання.
4. При проведенні комерційного аналізу не передбачається розгляд:
  - а) графіка поставок;
  - б) доступності та якості потрібних ресурсів;
  - в) форм розрахунків та виконання поставок;
  - г) законодавчих обмежень.
5. При проведенні фінансового аналізу не розглядається:

- а) обґрунтованість фінансових прогнозів;
  - б) достатність оборотного капіталу;
  - в) доцільність використання національних ресурсів;
  - г) забезпеченість платоспроможності по кредитах.
6. Економічний аналіз не дозволяє оцінити:
- а) чи виправдане використання проектом національних ресурсів;
  - б) конкретний попит на ці ресурси;
  - в) вигоди суспільства в цілому в результаті реалізації проекту;
  - г) необхідні стимули для різних учасників проекту.
7. Для досягнення максимальної оцінки проекту необхідно дотримуватись таких умов:
- а) особи, які керували розробкою та здійсненням проекту, повинні брати участь у проведенні завершальної оцінки;
  - б) об'єктивність оцінки не повинна викликати сумніву;
  - в) завершальній оцінці необхідно піддати якомога більше проектів;
  - г) усіх перелічених умов.
8. Грошовий потік - це:
- а) різниця між грошовими надходженнями і витратами;
  - б) витрати матеріальних, фінансових та інтелектуальних ресурсів із метою одержання доходів;
  - в) капітальні вкладення;
  - г) прибуток від інвестиційної діяльності.
9. Показник чистої теперішньої вартості відображає:
- а) відношення суми дисконтованих вигід до суми дисконтованих витрат;
  - б) різницю між дисконтованими сумами грошових надходжень і витрат, які виникають при реалізації проекту;
  - в) норму дисконту, за якою проект вважається економічно доцільним;
  - г) міру зростання цінності підприємства в розрахунку на одну грошову одиницю інвестицій.
10. Внутрішня норма доходності (IRR) відображає:
- а) відтік або приплив грошових коштів по кожному року;
  - б) граничне значення коефіцієнта дисконтування, що розподіляє інвестиції на прийнятні і неприйнятні;
  - в) приріст цінності фірми в результаті реалізації проекту;
  - г) ставку дисконту, за якою проект не збільшує і не зменшує вартості підприємства.

Література: [1, 2, 7, 10]

Самостійна робота №3

Аналіз та планування проєктів туристичного підприємства

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення-презентацію на одну з тем для самостійного вивчення:

1. Склад і порядок призначення кошторисної документації.
2. Підходи до вибору проєктних фірм.
3. Типи проєктних фірм?
4. Засоби фінансування проєкту.

2. Перевірити свої знання, виконуючи тестові завдання:

1. Планування проєктів — це:
  - а) процес, який передбачає складання бюджету проєкту та внесення змін до нього відповідно до потреб для досягнення поставлених цілей проєкту;
  - б) процес, який передбачає визначення цілей і параметрів взаємодії між роботами та учасниками проєкту, розподіл ресурсів та вибір і прийняття організаційних, економічних та технологічних рішень для досягнення поставлених цілей проєкту;
  - в) вибір стратегічного рішення щодо виконання проєкту і розробка деталей проєкту;
  - г) віна відповідь відсутня.
2. Процес розробки планів охоплює такі етапи проєктного циклу:
  - а) створення концепції проєкту;
  - б) вибір стратегічного рішення щодо виконання проєкту і розробка деталей проєкту;
  - в) укладання контрактів;
  - г) всі відповіді вірні.
3. На якій фазі управління проєктами складається бізнес-план та попереднє техніко-економічне обґрунтування проєкту:
  - а) доінвестиційній;
  - б) інвестиційній;
  - в) експлуатаційній;
  - г) виробничий?
4. На якому рівні управління проєктами розробляють поточні та оперативні плани:
  - а) концептуальному;
  - б) стратегічному;
  - в) тактичному;
  - г) виробничому?
5. За ступенем охоплення робіт плани поділяються на:
  - а) поточні та оперативні;

- б) зведені і детальні;
  - в) короткострокові, середньострокові та довгострокові;
  - г) прості, мультиплани та мегаплани.
6. Для одержання узагальненого показника реалізації проєкту з метою контролю потрібно:
- а) розробити систему показників, на основі яких порівняти виконання робіт за часом і вартістю;
  - б) визначити обсяги виконання робіт;
  - в) визначити грошові витрати на реалізацію проєкту;
  - г) вірні відповіді а) та б).
7. Для досягнення ефективності функцій контролю звіти мають містити такі позиції:
- а) кошторисну вартість (для порівняння фактичних і прогнозованих результатів);
  - б) фактичні результати на певну дату або період;
  - в) прогнозовані результати;
  - г) всі відповіді вірні.
8. Який із процесів контролю не належить до допоміжних:
- а) контроль виконання плану проєкту;
  - б) підтвердження досягнення цілей;
  - в) контроль та моніторинг ризиків;
  - г) контроль контрактів?
9. До зовнішніх джерел змін проєкту належить:
- а) зміна системи оподаткування;
  - б) зміна графіків постачань матеріалів;
  - в) зміна джерел фінансування проєкту;
  - г) реконструкція підприємства для досягнення цілей проєкту.
10. Управління змінами — це:
- а) внесення змін у проєкт на прохання замовника чи за пропозицією підрядчика у випадку невиконання фінансових умов проєкту, передбачених бюджетом та/або кошторисною документацією;
  - б) реєстрація всіх змін у змісті проєкту (технології, обладнанні, вартісних показниках, графіку виконання робіт тощо) з метою детального вивчення й оцінки наслідків змін, організації виконавців, які реалізують зміни у проєкті, а також прогнозування майбутніх змін;
  - в) процес, який передбачає визначення цілей і параметрів взаємодії між роботами та учасниками проєкту, розподіл ресурсів та вибір рішень для досягнення поставлених цілей проєкту;
  - г) вірна відповідь відсутня.

Література: [3, 7, 10]

Самостійна робота №4

Специфіка управління проєктами в туризмі

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення-презентацію на одну з тем для самостійного вивчення:

1. Дослідження факторів впливу на інвестиційну привабливість туристичної та туристично-рекреаційної галузі України.
2. Джерела інвестицій в туристично-рекреаційну галузь.
3. Шляхи покращення інвестиційної привабливості України.
4. Туристичний центр як інноваційна форма забезпечення територіального розвитку.
5. Інвестиції в туристичну сферу України: аналіз сучасного стану, проблем та перспектив.
6. Структура та динаміка капітальних інвестицій у туристичну сферу за 2013–2017 рр.

2. Перевірити свої знання, виконуючи тестові завдання:

1. Управління проєктом — це:
  - а) діяльність, спрямована на реалізацію проєкту з максимально можливою ефективністю при заданих обмеженнях за часом, коштами (і ресурсами), а також якості кінцевих результатів проєкту;
  - б) комплекс взаємопов'язаних соціально-економічних заходів, спрямованих на досягнення генеральних цілей або реалізацію певного напрямку розвитку декількох мульти- та монопроєктів;
  - в) усі вірні відповіді;
  - г) некоректне визначення
  - д) жодної вірної відповіді.
2. В основу методів управління проєктами покладені:
  - а) перераховані методи сіткового планування;
  - б) метод критичного шляху;
  - в) метод PERT;
  - г) усі вірні відповіді;
  - д) жодної вірної відповіді.
3. Портфель проєктів — це:
  - а) сукупність як зв'язаних, так і не зв'язаних проєктів, тобто сукупність всіх проєктів компанії, виконуваних у цей час;
  - б) запланований комплекс економічно-соціальних, науково-дослідних заходів, спрямованих на досягнення генеральних цілей або реалізацію певного напрямку розвитку;
  - в) організаційні рамки для планомірного, систематичного і побудованого на методичних правилах одержання знань, ідей і результату;

- г) усі вірні відповіді;
  - д) жодної вірної відповіді.
4. Інвестиційний проект — це:
- а) реформування системи соціального забезпечення, охорони здоров'я, соціальний захист незабезпечених верств населення, подолання наслідків стихійних лих і соціальних потрясінь;
  - б) пакет інвестицій і пов'язаних з ними видів діяльності;
  - в) розробка нового продукту, дослідження у галузі будівельних конструкцій чи розробка нової інформаційно-керуючої системи;
  - г) усі вірні відповіді;
  - д) жодної вірної відповіді.
5. Інноваційні проекти — це:
- а) комплекс взаємопов'язаних заходів інвестиційного характеру, спрямованих на комерційне застосування науково-технічних розробок, освоєння нових видів продукції, послуг, впровадження новітніх технологій;
  - б) розробка нового продукту, дослідження у галузі будівельних конструкцій чи розробка нової інформаційно-керуючої системи;
  - в) реформування системи соціального забезпечення, охорони здоров'я, соціальний захист незабезпечених верств населення, подолання наслідків стихійних лих і соціальних потрясінь;
  - г) усі вірні відповіді;
6. Проекти дослідження і розвитку — це:
- а) ядерний колайдер, дослідження геному людини, дослідження в будь-якій сфері людської діяльності;
  - б) реформування системи соціального забезпечення, охорони здоров'я, соціальний захист незабезпечених верств населення, подолання наслідків стихійних лих і соціальних потрясінь;
  - в) приватизація підприємства, створення аудиторської системи, введення нової системи податків;
  - г) усі вірні відповіді;
  - д) жодної вірної відповіді.
7. Організаційні проекти — це:
- а) реформування підприємства, реалізація концепції нової системи управління, створення нової організації чи проведення міжнародного форуму;
  - б) приватизація підприємства, створення аудиторської системи, введення нової системи податків;
  - в) реформування системи соціального забезпечення, охорони здоров'я, соціальний захист незабезпечених верств населення, подолання наслідків стихійних лих і соціальних потрясінь;
  - г) усі вірні відповіді;

- д) жодної вірної відповіді.
8. Економічні проекти — це:
- а) приватизація підприємства, створення аудиторської системи, введення нової системи податків;
  - б) запровадження на підприємстві сучасної інформаційної системи;
  - в) реформування підприємства, реалізація цієї концепції нової системи управління, створення нової організації чи проведення міжнародного форуму;
  - г) усі вірні відповіді;
  - д) жодної вірної відповіді.
9. Внутрішнє середовище туристичної організації — це:
- а) частина загального середовища, яка знаходиться в межах організації;
  - б) загальні умови середовища знаходження організації;
  - в) частина загального середовища, яка знаходиться за межами організації;
  - г) сукупність певних обставин і факторів впливу на прийняття управлінських рішень;
  - д) жодної вірної відповіді.
10. Зовнішнє середовище туристичної організації може бути:
- а) непрямого впливу;
  - б) прямого впливу;
  - в) опосередкованого впливу;
  - г) всі відповіді вірні;
  - д) жодної вірної відповіді.

Література: [3, 7, 5, 8]

Самостійна робота №5

Формування стратегії управління проектами підприємства

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення-презентацію на одну з тем для самостійного вивчення:

1. Система основних елементів, що формують стратегічний інвестиційний рівень туристичного підприємства.

2. Основні задачі розробки стратегії управління проектами туристичного підприємства.

3. Класифікація стратегічних цілей управління проектами.

4. Послідовність процесу розробки стратегії управління проектами, зміст основних його етапів.

5. Оцінка результативності розробленої стратегії управління проектами підприємства, її основні параметри.

2. Перевірити свої знання, виконуючи тестові завдання:

1. Яке з наведених визначень «проект» найбільш повне та правильне:
  - а) процес цілеспрямованої зміни технічної або соціально-економічної системи, що переводить її з одного стану у інший;
  - б) комплекс взаємопов'язаних заходів по досягнанню поставлених цілей;
  - в) це окремі підприємства з визначеними цілями та задачами;
  - г) усі вірні відповіді;
  - д) жодної вірної відповіді.
2. Які функції включає «управління проєктами»:
  - а) планування, облік та контроль;
  - б) планування, організацію, аналіз, облік, контроль, моніторинг, експертизу, адміністрування;
  - в) облік та аудит;
  - г) розробку заходів по досягненню цілей та задач проєкту;
  - д) усі вірні відповіді;
  - е) жодної вірної відповіді.
3. Що таке критичний шлях:
  - а) це максимальний за тривалістю повних шлях в мережі, тобто він визначає найменшу загальну тривалість робіт по проєкту в цілому. Роботи, які лежать на даному шляху мають назву – критичні;
  - б) мінімальний за тривалістю шлях у мережі;
  - в) дозволяє визначити повний резерв часу, тобто різницю між датами пізнього і раннього терміну закінчення робіт;
  - г) дозволяє визначити строк закінчення робіт;
  - д) жодної вірної відповіді.
4. Що дозволяє мережева модель при плануванні проєкту:
  - а) чітко представити структуру комплексу робіт та їх взаємозв'язки, скласти обґрунтований план виконання комплексу робіт, більш ефективно за заданим критерієм використовувати ресурси;
  - б) дозволяє встановити залежності між роботами;
  - в) визначити послідовність робіт та їх ефективність;
  - г) проводить аналіз рішень, які приймаються;
  - д) жодної вірної відповіді.
5. Що включає поняття організаційної структури управління проєктом:
  - а) сукупність взаємозалежних органів управління;
  - б) взаємовідносини учасників управління проєктом;
  - в) сукупність взаємозалежних органів управління, які знаходяться на різних рівнях системи при різних організаційних формах;
  - г) розподілення функцій між учасниками проєкту;
  - д) жодної вірної відповіді.

6. Які існують види організаційних структур:
  - а) замовник – підрядчик;
  - б) функціональна, матрична, проектна;
  - в) керівник – єдина група учасників проекту;
  - г) керівник – різноманітні групи учасників проекту;
  - д) жодної вірної відповіді.
7. Що включає структурна модель управління ресурсами проекту:
  - а) визначення потреби у ресурсах;
  - б) планування, регулювання, контроль;
  - в) доставка, прийомка та зберігання ресурсів;
  - г) облік та контроль доставки ресурсів;
  - д) жодної вірної відповіді.
8. Назвіть основні методи планування ресурсів проекту:
  - а) ресурсне планування при обмеженні у часі; планування при обмежених ресурсах;
  - б) планування методом прямого розрахунку;
  - в) балансовий метод;
  - г) метод календарного планування;
  - д) жодної вірної відповіді.
9. Що в комплексі включає система розподілення ресурсів проекту:
  - а) аналіз та планування можливостей закупки та поставки ресурсів;
  - б) планування процесу розподілення; організація доставки ресурсів до місця їх споживання; організація зберігання та регулювання рівня запасів;
  - в) організація закупки та поставки всіх видів ресурсів по проекту;
  - г) облік та контроль доставки, прийомки та зберігання ресурсів;
  - д) жодної вірної відповіді.
10. Назвіть організаційні форми закупок по проекту:
  - а) прямі (договірні), посередницькі, біржові;
  - б) ринкові (вільні) закупки;
  - в) контрактні;
  - г) усі вірні відповіді;
  - д) жодної вірної відповіді.

Література: [1-7, 10]

Самостійна робота №6

Управління фінансовим забезпеченням реалізації проєктів туристичного підприємства

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення-презентацію на одну з тем для самостійного вивчення:

1. Класифікація фінансування проєктів підприємства.
2. Основні принципи формування джерел фінансування проєктів туристичного підприємства.
3. Обґрунтування загальної потреби підприємства в джерелах фінансування.
4. Основні методи визначення потреби в джерелах фінансування проєктів.
5. Основні схеми фінансування реальних проєктів.
6. Переваги та недоліки використання власного та позикового капіталу при фінансуванні проєктів туристичного підприємства.

2. Перевірити свої знання, виконуючи тестові завдання:

1. На стадії розробки (передінвестиційній фазі) виконують такі види робіт:
  - а) визначення інвестиційних можливостей і висунення бізнес-ідеї;
  - б) аналіз альтернативних варіантів проєкту й попередній вибір проєкту;
  - в) підготовка проєкту та функціональні дослідження з проєкту;
  - г) висновок з проєкту й рішення про інвестування;
  - д) усі вірні відповіді.
2. За яких умов бізнес-ідея проєкту вважається визначена і концепція сформована?
  - а) визначено основні варіанти й альтернативи проєкту;
  - б) виявлено основні проблеми, що можуть вплинути на реалізацію і ефективність проєкту;
  - в) вибір варіантів підкріплено попередньою оцінкою витрат і результатів;
  - г) є підстави припускати, що проєкт одержить необхідне фінансування;
  - д) усі вірні відповіді.
3. Яке з наведених визначень «проєкт» найбільш повне та правильне:
  - а) процес цілеспрямованої зміни технічної або соціально-економічної системи, що переводить її з одного стану у інший;
  - б) комплекс взаємопов'язаних заходів по досягання поставлених цілей;
  - в) це окремі підприємства з визначеними цілями та задачами;
  - г) усі вірні відповіді;
  - д) жодної вірної відповіді.
4. Які функції включає «управління проєктами»:
  - а) планування, облік та контроль;

- б) планування, організацію, аналіз, облік, контроль, моніторинг, експертизу, адміністрування;
  - в) облік та аудит;
  - г) розробку заходів по досягненню цілей та задач проєкту;
  - д) усі вірні відповіді;
  - е) жодної вірної відповіді.
5. Резюме проєкту має такі складові елементи:
- а) мета проєкту;
  - б) основні особливості й альтернативи проєкту;
  - в) організаційні, фінансові, політичні та інші проблеми, які потрібно враховувати надалі;
  - г) необхідні заходи щодо розробки проєкту;
  - д) усі вірні відповіді.
6. Найбільш відповідальною частиною фінансового розділу проєкту є його інвестиційна частина, що включає:
- а) визначення інвестиційних потреб підприємства з проєкту та пошук джерел фінансування інвестиційних потреб;
  - б) оцінка вартості капіталу, залученого для реалізації інвестиційного проєкту;
  - в) прогноз прибутків і грошових потоків за рахунок реалізації проєкту;
  - г) оцінка показників ефективності проєкту;
  - д) усі вірні відповіді.
7. Які стадії включає передінвестиційна фаза?
- а) ідентифікацію інвестиційних можливостей (аналіз можливостей);
  - б) підготовку обґрунтувань (попереднє й техніко-економічне обґрунтування);
  - в) оцінку проєкту й ухвалення рішення про інвестиції (оцінний звіт);
  - г) усі вірні відповіді;
  - д) жодної вірної відповіді.
8. Які стадії включає стадія аналізу можливостей?
- а) визначення інвестиційних можливостей;
  - б) аналіз загальних можливостей;
  - в) аналіз можливостей інвестиційного проєкту;
  - г) усі вірні відповіді;
  - д) жодної вірної відповіді.
9. Які стадії включає підготовка обґрунтування проєкту?
- а) попереднє обґрунтування;
  - б) допоміжні дослідження;
  - в) техніко-економічне обґрунтування;
  - г) усі вірні відповіді;
  - д) жодної вірної відповіді.

10. Які дві стадії включає оцінка проєкту і рішення про інвестиції?
- оцінного звіту і підтримки інвестиційного проєкту;
  - сукупність взаємозалежних органів управління і взаємовідносини учасників управління проєктом;
  - попереднє обґрунтування і допоміжні дослідження;
  - визначення інвестиційних можливостей і аналіз загальних можливостей;
  - оцінку проєкту й ухвалення рішення про інвестиції (оцінний звіт);
  - допоміжні дослідження і техніко-економічне обґрунтування.

Література: [4, 5, 7, 10]

Самостійна робота №8

Особливості управління інноваційними проєктами туристичного підприємства

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення-презентацію на одну з тем для самостійного вивчення:

- Поняття інноваційних проєктів підприємства, характеристика її основних форм в сфері туризму.
- Визначення основних напрямів інноваційної діяльності підприємства.
- Порядок вибору інноваційних проєктів в туризмі, методика оцінки їх привабливості.
- Планування потреби в фінансуванні для здійснення інноваційних проєктів.
- Методика оцінки ефективності окремих інноваційних проєктів туристичного підприємства.

2. Перевірити свої знання, виконуючи тестові завдання:

- Інноваційні проєкти — це:
  - комплекс взаємопов'язаних заходів інвестиційного характеру, спрямованих на комерційне застосування науково-технічних розробок, освоєння нових видів продукції, послуг, впровадження новітніх технологій;
  - розробка нового продукту, дослідження у галузі будівельних конструкцій чи розробка нової інформаційно-керуючої системи;
  - реформування системи соціального забезпечення, охорони здоров'я, соціальний захист незабезпечених верств населення, подолання наслідків стихійних лих і соціальних потрясінь;
  - усі вірні відповіді;
  - жодної вірної відповіді.

2. Проєкти дослідження і розвитку — це:
  - а) ядерний колайдер, дослідження геному людини, дослідження в будь-якій сфері людської діяльності;
  - б) реформування системи соціального забезпечення, охорони здоров'я, соціальний захист незабезпечених верств населення, подолання наслідків стихійних лих і соціальних потрясінь;
  - в) приватизація підприємства, створення аудиторської системи, введення нової системи податків;
  - г) усі вірні відповіді;
  - д) жодної вірної відповіді.
3. Організаційні проєкти — це:
  - а) реформування підприємства, реалізація концепції нової системи управління, створення нової організації чи проведення міжнародного форуму;
  - б) приватизація підприємства, створення аудиторської системи, введення нової системи податків;
  - в) реформування системи соціального забезпечення, охорони здоров'я, соціальний захист незабезпечених верств населення, подолання наслідків стихійних лих і соціальних потрясінь;
  - г) усі вірні відповіді;
  - д) жодної вірної відповіді.
4. Економічні проєкти — це:
  - а) приватизація підприємства, створення аудиторської системи, введення нової системи податків;
  - б) запровадження на підприємстві сучасної інформаційної системи;
  - в) реформування підприємства, реалізація концепції нової системи управління, створення нової організації чи проведення міжнародного форуму;
  - г) усі вірні відповіді;
  - д) жодної вірної відповіді.
5. Визначальним показником при виборі проєктів є:
  - а) зв'язок наявних фінансових і трудових ресурсів;
  - б) альтернативна вартість інвестицій;
  - в) лінія прогресу;
  - г) сукупна вартість володіння;
  - д) жодної вірної відповіді.
6. Зведений план проєкту:
  - а) базовий план;
  - б) декларація про наміри;
  - в) документ, який включає результати планування всіх функцій управління проєкту;
  - г) календарний план проєкту;

- д) жодної вірної відповіді.
- 7. Остаточний план прийнятий до виконання називається:
  - а) базовою лінією;
  - б) віхою;
  - в) сітковим графіком;
  - г) усі вірні відповіді;
  - д) жодної вірної відповіді.
- 8. Завершеним проєкт вважається, коли:
  - а) вичерпані фінансові ресурси проєкту;
  - б) відсутня мотивація учасників проєкту;
  - в) закінчився термін проєкту;
  - г) досягнуті цілі проєкту;
  - д) усі вірні відповіді.
- 9. Процеси ініціації передбачають:
  - а) ухвалення рішення про початок виконання проєкту;
  - б) визначення цілей і критеріїв успіху проєкту й розробку робочих схем їхнього досягнення;
  - в) координацію людей та інших ресурсів для виконання плану;
  - г) усі вірні відповіді;
  - д) жодної вірної відповіді.

Література: [3-8, 10]

Самостійна робота №9

Управління фінансовими проєктами підприємства

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення-презентацію на одну з тем для самостійного вивчення:

1. Особливості реалізації фінансових проєктів.
2. Характеристика основних форм фінансових проєктів підприємства
3. Дослідження обсягів, тенденцій зміни вкладення капіталу у фінансові інструменти, визначення структури та складу фінансових проєктів в розрізі окремих фінансових інструментів, оцінка доходності фінансового інвестування.
4. Моделі оцінки реальної вартості цінних паперів (облігацій, акцій тощо).

2. Перевірити свої знання, виконуючи тестові завдання:

1. Яке з обмежень на проєкт є найважливішим для успіху проєкту?
  - а) ризики;
  - б) якість;
  - в) час;

- г) вартість;
  - д) жодної вірної відповіді.
2. Які види контролю відносяться до основних:
- а) контроль якості;
  - б) загальний контроль змін та звітність про хід виконання робіт по проєкту;
  - в) контроль витрат за видами робіт проєкту;
  - г) контроль ризику проєкту.
3. Які види контролю відносяться до допоміжних:
- а) загальний контроль змін проєкту;
  - б) звіт про хід виконання робіт по проєкту;
  - в) контроль змін, утримання, витрат, якості та ризику;
  - г) всі відповіді вірні.
4. Які методи застосовуються в управлінні проєктами:
- а) планування, організація, облік та аудит;
  - б) створення команд по управлінню проєктами;
  - в) виробництво, планування та фінансування проєкту;
  - г) мережеве планування та управління, календарне планування, логістику, стандартне планування, ресурсне планування, імітаційне моделювання на ЕОМ.
5. Яка сутність поняття «управління ризиком»:
- а) сукупність методів аналізу та нейтралізація факторів ризику, які об'єднані у систему планування, моніторингу та коректуючи впливів;
  - б) процеси прийняття рішень щодо усунення ризиків;
  - в) виявлення потенційних можливостей виникнення несприятливих ситуацій та пов'язаних з ними наслідків у вигляді втрат, збитків;
  - г) визначення фактичної наявності ризиків та розмірів можливих збитків від них.
6. Які існують методи управління ризиками:
- а) розробка заходів щодо зниження ризиків;
  - б) розробка та реалізація стратегії управління ризиками; методи компенсації та локалізації ризиків, відмова від ризикованих проєктів (відхід від ризиків);
  - в) виявлення факторів, які впливають на виникнення ризиків;
  - г) всі відповіді вірні.
7. Методи зниження ризиків:
- а) диверсифікація або розподіл ризиків; резервування коштів на покриття збитків; страхування ризиків;
  - б) своєчасне виявлення можливих непередбачуваних негативних ситуацій та оцінки можливого збитку;
  - в) залучення спонсорської допомоги;
  - г) ліквідація або «замороження» проєкту.

8. Які методи аналізу ризиків:
  - а) метод прямого розрахунку;
  - б) балансовий метод;
  - в) імовірнісний, експертний, аналіз чутливості, аналіз сценаріїв, побудова дерева рішень проекту, імітаційні методи;
  - г) всі відповіді вірні.
9. Процеси планування передбачають:
  - а) визначення цілей і критеріїв успіху проекту і розробку робочих схем їхнього досягнення;
  - б) координацію людей та інших ресурсів для виконання плану;
  - в) ухвалення рішення про початок виконання проекту;
  - г) усі вірні відповіді;
  - д) жодної вірної відповіді.
10. Процеси виконання передбачають:
  - а) координацію людей та інших ресурсів для виконання плану;
  - б) визначення цілей і критеріїв успіху проекту і розробку робочих схем їхнього досягнення;
  - в) ухвалення рішення про початок виконання проекту;
  - г) усі вірні відповіді;
  - д) жодної вірної відповіді.

Література: [1, 2, 7, 9, 10]

Самостійна робота №10

Управління ризиками проекту туристичного підприємства

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення-презентацію на одну з тем для самостійного вивчення:

1. Характеристика ризиків, що супроводжують реалізацію проектів туристичного підприємства.
2. Оцінка рівня ризику проекту економіко-статистичним методом.
3. Розрахунок очікуваної доходності проекту.
4. Фактори, що впливають на рівень ринкового ризику проектів.
5. Поняття диверсифікації ризику, принципи її здійснення.

2. Перевірити свої знання, виконуючи тестові завдання:

1. Ризик інвестиційного проекту — це:
  - а) ймовірність того, що проект буде реалізовано; ;
  - б) очікуване значення НРУ проекту;
  - в) міра невизначеності одержання очікуваного рівня доходності при реалізації даного проекту;
  - г) правильна відповідь відсутня.

2. Несхильність інвесторів до ризику означає, що:
  - а) інвестори не вкладатимуть кошти в ризиковані проекти;
  - б) інвестори вкладатимуть кошти в ризиковані проекти;
  - в) інвестори не підуть на додатковий ризик, якщо не очікують, що це буде компенсовано додатковими доходами;
  - г) правильна відповідь відсутня.
3. Для кількісної оцінки ризиків використовується показник:
  - а) термін окупності;
  - б) коефіцієнт трансформації;
  - в) точка беззбитковості;
  - г) середньоквадратичне відхилення.
4. Відмова від певної діяльності чи істотна (радикальна) її трансформація, у результаті якої ризик зникає, називається:
  - а) скасуванням ризику;
  - б) запобіганням та контролюванням ризику;
  - в) страхуванням ризику;
  - г) поглинанням ризику.
5. Поглинання ризику — це:
  - а) відмова від певної діяльності чи істотна (радикальна) її трансформація, у результаті якої ризик зникає;
  - б) коли учасники мають змогу ефективно впливати на чинники ризику і зменшувати можливість настання негативних подій;
  - в) зменшення збитків від діяльності за рахунок фінансової компенсації з боку страхових фондів;
  - г) спосіб діяльності, коли при матеріалізації ризику збитки повністю несе його учасник (учасники).
6. Інструменти управління проектними ризиками, відповідно до яких створюються резервні фонди окремих учасників проектної діяльності та проекту загалом, застави в різноманітних формах, є:
  - а) організаційними;
  - б) технічними;
  - в) фінансовими;
  - г) договірно-правовими.
7. Податковий ризик включає:
  - а) зміну податкового законодавства та рішення податкової служби, які знижують податкові переваги;
  - б) можливість використання з тих або інших причин податкових пільг, установлених законодавством;
  - в) зниження податкових ставок, що сприяє підвищенню величини прибутку у наступних періодах;
  - г) правильна відповідь відсутня.
8. Точка беззбитковості характеризує:

- а) обсяг продажу, при якому виручка від реалізації продукції перевищує витрати на виробництво даного обсягу продукції;
  - б) обсяг продажу, при якому виручка від реалізації продукції нижча від витрат на її виробництво;
  - в) обсяг продажу, при якому виручка від реалізації продукції збігається з витратами виробництва;
  - г) правильна відповідь відсутня.
9. Технічні методи зниження ризиків:
- а) засновані на впровадженні різних технічних заходів, наприклад, система протипожежного контролю, та ін.;
  - б) включають страхування, заставу, неустойку (штраф, пеню) і т. п.;
  - в) включають комплекс заходів, направлених на попередження втрат від ризику у випадках виникнення несприятливих обставин, а також на їх компенсацію у випадках виникнення втрат;
  - г) правильна відповідь відсутня.
10. Метод зниження ризику, який передбачає систему відшкодування втрат страхувальниками при виникненні страхових випадків із спеціальних страхових фондів, називається:
- а) розподілом ризику між учасниками проекту;
  - б) резервуванням коштів на покриття непередбачених витрат;
  - в) нейтралізацією часткових ризиків;
  - г) зниженням ризику в плані фінансування.

Література: [1, 2, 3, 7, 8]

Рекомендована література

Основна

1. Березін О. В., Безпарточний М. Г. Управління проєктами: навчальний посібник. Стереотипне видання. Суми: Університетська книга, 2022. 272 с.
2. Блага Н. В. Управління проєктами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
3. Войтенко О.С. Управління проєктами: навч. посіб. / О.С. Войтенко. – Київ: КНУБА, 2020. – 276 с.
4. Логачова Л. М., Логачова О. В. Управління проєктами: навчальний посібник. Стереотипне видання. Суми: Університетська книга, 2022. 208 с.
5. Микитюк П. П., Брич В. Я., Микитюк Ю. І., Труш І. М. Управління проєктами: підручник. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2021. – 416 с.

Допоміжна література

6. Білоусов О. М., Лугінін О. Є., Морозова О. С., Соколова Л. В. Менеджмент туристичної галузі: підручник. Стереотипне видання. Суми: Університетська книга, 2022. 580 с.

7. Глобальний етичний кодекс туризму, 1999 (Чилі). URL: <http://ethics.unwto.org/en/content/global-code-ethics-tourism>
8. Гохстрат Е., Гейн А. В. Теорія навчання Девіда Колба в музеї: Мрійник, Мислитель, Прагматик, Діяч : наук.- попул. вид. Пер. з голландської Наталії Карпенко. Київ : Видавець Чередниченко А.М., 2015. 96 с.
9. Грановська В. Г., Крикунова В. М., Морозова О. С. та ін. Економіка туризму: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.
10. Конарівська О. Б., Коротун О. П. Роль та особливості маркетингу у сфері туристичних послуг. Вісник НУВГП. Економіка : зб. наук. праць. Рівне, 2018. Вип. 4(84). С. 88-95.
11. Конарівська О.Б., Кушнір Н.Б., Яковишина М.С. Характеристика механізму державного управління туристичною галуззю. Вісник НУВГП. Економіка : зб. наук. праць. Рівне, 2018. Вип. 2(82). С. 51-58.
12. Конарівська О.Б., Панюк Т.П. Стратегія розвитку туристичної галузі України. KELM «Наука. Освіта. Право. Управління». Лодзь : Wyzsz Szkoła Informatyki I Umiejrtnosci. 2020. № 2 (30). С. 148-156.
13. Кузьміна Т. О., Євтушенко В. В. Системи управління якістю: навчальний посібник. Стереотипне видання. Суми: Університетська книга, 2021. 500 с.
14. Ларіна Я. С., Бабічева О. І., Забуранна Л. В. та ін. Маркетинг міжнародного туризму: навчальний посібник. Стереотипне видання. Суми: Університетська книга, 2022. 412 с.
15. Панченко Ю. В., Лугінін О. Є., Фомішин С. В. Менеджмент внутрішнього і міжнародного туризму: навчальний посібник. Стереотипне видання. Суми: Університетська книга, 2022. 342 с.
16. Шевченко Г. М. Прогнозування розвитку рекреації в Україні: соціально-економічний еквілібріум: монографія. Стереотипне видання. Суми: Університетська книга, 2022. 336 с.
17. Christina Beckmann. Research Reveals Adventure Travelers Primarily Motivated by Transformation. URL: <https://www.adventuretravelnews.com/research-reveals-adventure-travelers-primarily-motivated-by-transformation>
18. Future Traveller Tribes 2030 by Amadeus. URL: <https://amadeus.com/documents/en/blog/pdf/2015/07/amadeus-traveller-tribes-2030-airline-it.pdf>
19. Gail Pellett. Why Travel? – A 21st Century Existential Crisis. URL: <https://medium.com/@gpellet4/why-travel-a-21st-century-existential-crisesf17168840d7a>
20. Tourism Sciences or Tourism Studies? Implications for the Design and Content of Tourism Programming. URL: <https://journals.openedition.org/teoros/1621>

Інформаційні ресурси

21. Кабінет Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua/>
22. Законодавство України . URL : <http://rada.gov.ua/>
23. Закон України про туризм : веб-сайт. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>
24. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії наукової бібліотеки НУВГП. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua>
25. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbu.gov.ua/>
26. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL : <http://libr.rv.ua/>
27. Рівненська централізована бібліотечна система (Київська, 44, Рівне). URL : <https://rivnecbs.com.ua/>
28. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL : http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php
29. Деякі питання діяльності Державного агентства розвитку туризму. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1162-2019-%D0%BF>
30. Tourism for Sustainable Development Goals. URL: <http://tourism4sdgs.org/>
31. Tourism Statistics. URL: <https://www.e-unwto.org/toc/unwtotfb/current>
32. UNWTO Tourism Highlights. URL: <https://www.e-unwto.org/>
33. World Tourism Day. URL: <http://wtd.unwto.org/content/world-tourismday-2018>